demà

"unim-nos i demà la Internacional serà el gènere humà"

LCR

Lliga Comunista Revolucionària   Països Catalans, Setembre, 1987   Nº 51   Preu:40 Ptes./2 FF.

NO ENS ATURARAN

Fa un grapat d'anys, un milió de persones s'aplegaren en els carrers de Barcelona en defensa dels drets nacionals de Catalunya En aquella data, l'onze de setembre de 1977, tres mesos després d'unes eleccions que donaren una àmplia majoria al PSC y PSUC, tothom cercava camins per respondre a la pressió popular. El Duc de Suárez, aleshores al cap del govern de Madrid, transformant-se en Aladí, va fregar la làmpara màgica i d'allí en sortí la venerable figura d'en Tarradellas-Blancaneus, que envoltada pel set nans, algúns d'ells força coneguts com el nan Pujol, el nan Gutí, el nan Raventós o el nan Serra, aconseguí de desgastar i malbaratar l'impuls de les reivindicacions populars. D'altres, encara que fos des la panxa del bou com en Patufet, o asumint campanyes de desprestigi com la Bruixa dels contes, ens entestavem llavors com ara en impulsar la lluita per la plena sobirania nacional del poble de Catalunya, pel reconeixement del seu dret a l'autodeterminació.

Enguany, deu anys després d'aquella Diada històrica, es ben segur que al carrer serem bastant menys persones que aquell mític milió. Algùns no hi podran ser perquè la mort —d'una o altra forma— els hi ho impedeix; d'altres tampoc podran ser-hi malgrat els seus afanys, perque resten a l'exili o a la presó; d'altres però hi mancaran a la cita per que ja son prou feliços havent aconseguit un bon sillò a la Plaça de Sant Jaume o a la Ciutadella, o encara que sigui la promesa de tindre'l en un futur inmediat (aquests sí que han mossegat la poma de la Blancaneus); d'altres, finalment, restaran a casa o gaudint del pont estiuenc, simplement perqué es senten desmotivats o desencoretgats per tot el que significa aquests engendre autonòmic que patim. Ho sentim per tots ells (menys pels mossegadors de "pomes"), però nosaltres, tossuts com en Patufet i amb la moral de la Bruixa, tornarem a ser al carrer, i continuarem cridant arreu —a les fàbriques, barris, pobles...— a ser-hi aquest onze de setembre per les mateix raons que ens hi van moure ara farà deu anys. Sortirem al carrer reivindicant la plena sobirania i el dret a l'independència per a Catalunya; sortirem per exigir la plena oficialització del català com a nostra llengua i la desaparició de Diputacions i Governs civils; sortirem per reivindicar les comarques i no aquestes estàtues de sal que configuren les Lleis d'Ordenació del Territori; sortirem al carrer, en definitiva, perquè som una Nació i cal afirmar-la.

El nostre repte doncs es de desfer-nos dels encanteris d'Aladins, Blancaneus, Nans i panxes del Bou, i recuperar la voluntat mobilitzadora del poble de Catalunya. Ho és també la de refer els lligams solidaris dins del nostre mateix poble i amb la resta dels pobles d'arreu el món. Per avançar per aquesta via, aquest proper 11 de setembre serà ùnicament un dia més, tot i assenyalat, en un afany de tot l'any, de molts anys encara.

La collita de la tàpera

Són moltes les famílies gitanes que es desplacen a les illes per a les collites. Venen a la collida de l'albercoc, la tàpera o l'ametla. Tota aquesta emigració temporera, reflexa la precarietat de les condicions de treball a les que es veuen sotmesos.

Acostumen a ser els col.lectius més indefensos de la societat. Gent que en temps de gran oferta de treball, ja té problemes per a la contractació, per qüestions racials i que, en períodes de crisi han d'acceptar les pitjors conseqüències.

Quan arribà una de les primeres colles de gitanos i s'establiren provisionalment prop de la platja de Palma, els hotelers de la zona posaren el crit en el cel, per què aquelles acampades ferien no es sap bé quines sensibilitats. Tot el que els importa de la misèria aliena és no veure-la, i que no la vegin els turistes. Però hi ha empresaris que aprofiten al màxim la situació per dur a terme una major explotació. Es el cas de Rosselló, el conserver de Llubí que, sense passar per L'Inem tractà directament amb una colla de gitanos oferint la collita de la tàpera a 100 ptes. el Kilo, una vegada seleccionada, al mateix temps que pagava 200 ptes. el Kilo de tàpera sense seleccionar, als "payos". Pagà el viatge d'unes 50 persones, incloent els fills, prometent que podien treure 9.000 ptes. per família i dia. Posats a treballar, els gitanos, els dies bons podien treure 9 kilos de tàpera per família: 900 ptes. tot i amb l'explotació dels infants, sense manteniment, i dormint a un estable, amb palla, rates i xinxes. En aquestes condicions, alguns infants enmalaltiren, la família no es guanyava la manutenció diària. I els i les collidores presentaven, per agreujar més la cosa, ferides i anquilosaments als dits i les mans, es pensa que derivats del tractament químic donat a les tapereres. No vegeu com han de ser les tàperes!!.

Davant d'aquesta situació, els jornalers optaren per partir a casa. Però Rosselló, no disposat a pagar el viatge, presentà denúncia per amenaces.

D'aquí, els gitanos es mogueren, i es mostra tot el muntatge d'un il.lustre creador de riquesa i llocs de feina, amb una fàbrica conservera sense registre oficial, denunciada pels abocaments de residus que fa al poble, i amb unes garanties de qualitat i salubritat que, les mans dels jornalers en parlen per si soles.

Mentrestant, a la plaça de Santanyí es venia el Kilo de tàpera sense adobar a 600 ptes, cent duros més que el que guanya un gitano i sense arremangar.se.

Això és el que en diuen: l'estat del benestar.

Llorenç

Sindicat de Treballadors Corsos:

LLIGUEM EL COMBAT SOCIAL A LA LLUITA PER UNA CÓRSEGA LLIURE

El Sindicat de Treballadors Corsos (STC) representa l'arrelament social del corrent nacionalista. Parlem amb Bernard Trojani, el seu secretari general.

El STC va ser creat ara fa tres anys. En aquell moment denuncíaveu la incapacitat dels sindicats francesos per a defensar els treballadors front als clans i les pràctiques colonials de l'estat francès. Quines són aquestes condicions particulars dels treballadors corsos?.

El STC es dirigeix a tots els assalariats de l'illa: corsos, no corsos, treballadors immigrats. El sistema colonial ha permès que es desenvolupi a l'illa una situació de negació total dels drets dels treballadors. El dret al treball francès, resultat de les conquestes obreres, es veu escarnit. A Còrsega, el treball no és un dret sinó un servei. Quan un treballador arriba a una empresa, se li diu: "Ara, tanca el bec". El sistema de clans té a les seves mans el conjunt del mercat de treball (...)

Passa el mateix al sector públic?.

D'entrada, trobem aquesta situació en les petites empreses que constitueixen el teixit econòmic de l'illa, i en les quals estem més implantats. Aquí revesteix un aspecte més paternalista: "Sóc jo qui et dóna el lloc, estigues content, perquè hi han tretze mil aturats". Aquestes empreses tènen en general patrons corsos i contracten localment. És la reproducció del sistema de clans al treball.

A les grans empreses, el paper del clan és explotar en profit seu els mitjans que l'Estat li dóna. És el disposar de la contractació a la funció pública. Per a qualsevol lloc de treball administratiu, només el pas obligatori pel clan assegura passar l'oposició. Si vols denunciar l'escàndol, apareixes oposant-te al benestar aparent.

La nostra lluita és per la formació professional dels corsos, la igualtat d'oportunitats que permeti els joves alguna cosa que no sigui l'èxode, i això no vol dir fer fora aquells que no siguin corsos. Cal agafar el problema de soca-rel i denunciar el sistema. Per a fer-ho, cal comprendre la seva lògica. Ara bé, les altres organitzacions sindicals, la CGT i FO, han refusat sempre de combatre aquest sistema o ho han fet de manera parcial, perquè anar fins al final implica plantejar-se el combat nacionalista.

Però la CGT parla de la no-industrialització de l'illa...

Sí que en parla, però en un marc contradictori. Per exemple, ha denunciat el cable ICO (que proporciona electricitat per cable a l'illa). Però, quina és la raó d'aquest cable? França ha de donar sortida a la superproducció de les seves centrals nuclears, i la CGT, a França, està per les nuclears. Ara bé, la CGT està molt implantada a l'EDF i a Cables de Lyon, on es fabrica l'ICO. O sigui, que si realment estigués contra el cable, podria actuar. No es pot estar a França a favor de les nuclears i a Còrsega en contra del cable.

Evidentment, això portaria la CGT a una polílica energètica a Còrsega contradictòria amb la que segueix a França.

Efectivament, la CGT només concebeix les seves accions en el marc de la "solidaritat nacional". Ara bé, si el capitalisme s'ha negat al desenvolupament de Còrsega des de fa més d'un segle, no serà ara, en període de crisi nacional, quan ho farà, menys encara quan s'han fixat uns altres objectius per a Còrsega (el turisme, la zona franca). L'únic camp de classe seria reconèixer la situació colonial. Per aquest motiu precisament existeix el STC. Si la CGT actua com ho fa és perquè el PCF està també integrat al sistema de clans. Col.labora diàriament a l'alcaldia de Bastia amb el MRG (Moviment de Radicals d'Esquerra), amb Zuccarelli, que concedeix els contractes públics a una empresa dirigida per un membre del PCF. Això suposa una selecció molt clara dels llocs d'intervenció de la CGT (per exemple, no actua a l'ajuntament de Bastia, amb 700 treballadors, o al de Calvi).

Per a nosaltres no hi ha cap terreny tabú, ja siguin patrons corsos, no corsos... o fins i tot nacionalistes. Lliguem aquest combat social a la lluita per una Còrsega dels treballadors, lliure del colonialisme.

En aquest sentit, com plantegeu la qüestió dels treballadors immigrats?.

Els treballadors immigrats són els més explotats a Còrsega. Són fruit del sistema colonial: monoconreu de raïm als anys 60 per tal de resoldre el problema dels "pied noir", els treballs públics relacionats amb el turisme. La defensa de les reivindicacions és cosa de tots els treballadors. La dificultat prové del fet que es tracta d'una immigració de pas, fortament enquadrada.

Què penses del projecte de zona franca!.

La zona franca significa posar en qüestió les conquestes socials, suposa l'estancament econòmic, la negació del dret al treball. És la conseqüència última del colonialisme.

L'Estat francès té un problema en relació a 1992 i l'Acta Única Europea que especialitza les regions. Per a què pot servir Còrsega? Per fer entrar divises, gràcies a la política de tot-turisme. Se suprimeix qualsevol possibilitat de producció, i es transforma Còrsega en un lloc de consum, aviat amb zona franca. Pel darrera, la màfia, els casinos, els bordells.

El STC és l'únic sindicat que denuncia clarament aquesta fugida cap endavant.

CAP AL TRENCAMENT DE L'ESTAT, PER LA PLENA SOBIRANIA NACIONAL

Aquest 11 de Setembre pot marcar un pas significatiu en el camí de l'enfortiment del moviment rupturista i la lluita per l'alliberament nacional i social del nostre poble. Pensem que d'alguna forma contribuïrà a aprofundir la frontera entre el bloc revolucionari i nacionalista i el bloc defensor del sistema polític i social establert.

En efecte, les forces que participen del marc polític vigent no tenen cap necessitat de sortir al carrer. A més, la convocatòria feta per les organitzacions revolucionàries catalanes —prou clara i contundent— faria que les forces del sistema es trobéssin francament incòmodes al carrer. És millor que dediquin aquest 11 de Setembre a fer el que fan durant tot l'any: celebrar el que tenen, el que han guanyat, una autonomia de pa sucat amb oli.

CiU té moltes coses a celebrar. Per exemple, haver aconseguit el miracle d'aglutinar al seu voltant gran part del sentiment nacional del poble, juntament amb tota la dreta "catalana" i la centralista resident a Catalunya, tot plegat dins del mateix sac. I és que aquest sistema polític és un bon negoci per a CiU. El seu discurs consisteix en l'"anar poc a poc", en "avançar en l'autogovern desenvolupant l'Estatut i la Constitució". Mentrestant, el govern del PSOE ataca continuament l'escanyolida autonomia, i la seva sucursal catalana calla o dóna suport a aquesta política. Això permet a CiU aparèixer com a "defensora" dels drets nacionals, mantenint al mateix temps el sentiment nacional de la majoria del poble en la via del "possibilisme". CiU dóna un suport incondicional a l'Estat espanyol, i per tant a la nostra opressió nacional, però viu políticament de les "deixalles" de l'estat. Aquesta hàbil política ha estat ben entesa per la dreta més reaccionària, que dóna suport a CiU front a la socialdemocràcia i fins i tot aspira a copiar el seu model en altres llocs de l'estat, tractant de desbancar el PSOE del govern central.

El PSC-PSOE no troba com sortir d'aquesta mena de "trampa d'elefants" que és l'estat de les autonomies. Una trampa que ells i els altres "pares" de la Constitució van construir amb tant d'entusiasme com menyspreu demostraven pels drets nacionals i socials del poble català. El PSC-PSOE ha vist amb preocupació com les recents eleccions municipals projectaven llum sobre quelcom massa semblant a un incipient capvespre electoral. L'assumpció d'una política anticatalana, d'atac als interessos dels treballadors, dels joves, de les dones, de tota la gent oprimida, no el beneficia gens en les confrontacions electorals i l'allunyen de la perspectiva de guanyar la Generalitat. Buscant alguna solució, van convocar una mena d'akelarre, dit d'"homes i dones d'esquerres", fruit del qual sembla ser el redescobriment del "federalisme". Òbviament això no té res a veure amb la constitució d'un estat sobirà català, malgrat l'espant que el sol esment de la parauleta ha provocat entre els més alts dignataris del PSOE. Però sí que pot ser que els PSC-PSOE i els més destacats bruixots del dit akelarre, en la seva desesperació, hagin acabat per llençar un conjur contra CiU, en base als poders ocults d'una vella paraula...

També d'altres s'han estimat més restar allunyats de la zona de turbulències i situar-se en territoris de més bonança. És el cas d'"Iniciativa" i ERC.

Front a aquest panorama fet de renúncies i d'acomodació al sistema establert, es va configurant —i contraposant— una altra cara de la realitat. L'expressen les forces que convoquen al carrer aquest 11 de Setembre, contra l'estat opressor i per l'autodeterminació i la sobirania nacional.

Una realitat que és la de la rebel.lia de la joventut, que està aportant noves forces a tots els moviments, que el curs passat va sortir massivament al carrer, que és la base del moviment d'alliberament nacional.

Mentrestant, el govern de l'estat (i, és clar, com a convidat de pedra, el de la Generalitat) parla incessanment de "pacte social", de "concertació". Volen seguir assegurant els beneficis astronòmics dels capitalistes i banquers, i això requereix "tranquil.litat". Però no és fàcil que ho aconsegueixin. Massa gent ha patit en la seva pell els "avantatges" dels pactes de la Moncloa ençà. Gent que forma part de l'"altra" cara de la realitat.

És la realitat, també, dels moviments socials, com el feminista, el pacifista o l'estudiantil. Moviments que, més enllà de la seva conjuntura concreta en cada moment, mantenen la seva iniciativa, poden mobilitzar importants sectors de la població i estan dissenyant ara mateix els elements més importants de la societat per la qual lluitem.

Una realitat feta d'entendre la lluita del nostre poble per la seva llibertat com a solidària amb els altres pobles oprimits per l'estat espanyol, i en particular amb el poble d'Euskadi, que malgrat la política d'intoxicació "antiterrorista" ha deixat palès que la solució a la "violència" no és la repressió, la tortura i el GAL, sinó el trencament de la presó de pobles que és "España" i l'accés de les nacions oprimides a la sobirania i el dret a la independència.

Davant d'aquestes aspiracions de transformació radical de la realitat, les forces reformistes apareixen identificades amb el sistema i el règim d'opressió vigent. Són incapaces de generar la il.lusió d'altres temps i molt menys les energies militants necessàries. Contràriament, l'esquerra revolucionària i nacionalista, amb les seves reduïdes forces, es vincula als nous moviments socials i al moviment d'alliberament nacional, i juga un paper prou significatiu en el procés de radicalització de la joventut. Forma part dels factors més dinàmics de l'actual realitat social a Catalunya. Certament, el camp revolucionari és petit i poc homogeni —i aquestes contradiccions també s'evidencien aquest 11 de Setembre—, però la seva realitat és molt més positiva que fa alguns anys, i s'obren noves possibilitats per a l'acció revolucionària.

Avançar en aquest sentit exigeix, al nostre entendre, ampliar i enfortir els moviments existents i fomentar-ne de nous. Però també vol dir fer de la unitat d'acció una pràctica sistemàtica entre les forces revolucionàries i nacionalistes catalanes, apropant posicions i superant sectarismes. Creiem que d'aquesta manera s'anirà construint un nou teixit social, popular i combatiu, i consolidant un bloc rupturista i revolucionari que situï l'enfrontament amb l'estat a un nivell superior.

Josep Borràs

MANIFEST UNITARI '87

L'Onze de Setembre de 1977 el poble català es manifestava massivament per la defensa dels seus drets nacionals i de les llibertats democràtiques. Aquella mobilització, la més nombrosa que la nació catalana ha conegut mai, era fruit d'un anhel i una esperança col.lectiva de canvi i progrés.

Avui però, deu anys després, les forces polítiques protagonistes de la Reforma es troben instal.lades en l'administració del poder sense cap voluntat de contribuir al procés de recuperació de les llibertats nacionals dels Països Catalans, és a dir la plena Sobirania Nacional.

La nostra nació es troba, malgrat els anys transcorreguts, lluny d'accedir el seu reconeixement com a nació lliure, condició aquesta indispensable per accedir dignament al concert internacional de les nacions sobiranes del món.

Sense poder polític ni sobirania econòmica els Països Catalans es troben diluïts en el marc de l'Estat de les Autonomies. Un nou model d'Espanya nascut de la Constitució de 1978, que lluny de ser útil a les justes aspiracions de sobirania nacional dels pobles sotmesos històricament a l'Estat Espanyol, ha servit per legitimar la presència i configuració d'una nova Espanya amb un nou model de descentralització administrativa, però insensible com sempre al respecte als drets nacionals dels pobles.

Amb la configuració d'aquesta nova Espanya, d'aparença democràtica i respectuosa amb els drets nacionals, però profundament homogeneïtzadora i expansionista, els sotasignats, homes i dones representants d'organitzacions cíviques i culturals, polítiques i sindicals d'arreu dels Països Catalans, davant la propera commemoració de la Diada Nacional de Catalunya. **Cridem el poble de Catalunya a manifestar-se unitàriament per avançar col.lectivament cap a:**

1. La recuperació de la plena Sobirania Nacional, que avui passa ineludiblement per la denúncia de la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia. Contra la il.legitimitat d'aquelles forces polítiques que, instal.lades en l'administració de l'Estat, proclamen que el poble català ja s'ha emancipat, afirmem que la plena Sobirania Nacional només serà possible en el marc d'una ruptura amb l'actual configuració de l'Estat Espanyol obrint un procés que ens permeti assolir la nostra independència i la reunificació nacional dels Països Catalans.

2. La normalització del català com a llengua pròpia i única oficial dels Països Catalans, superant per la pràctica la política bilingüista de les institucions tot denunciant la situació de submissió que aquest tarannà bilingüista comportarà a la llengua pròpia d'aquest país.

3. Una projecció internacional catalana que faci costat al projecte innovador de l'Europa de les Nacions, alternativa a l'Europa dels estats opressors i de les multinacionals, per garantir una Europa de pobles lliures, solidaris i sense blocs militars, en el context d'unes relacions justes amb tots els països del món i especialment amb les zones subdesenvolupades.

4. La neutralitat activa del nostre territori i de la seva gent, enfront de qualsevol bloc militar, respectant així la decisió majoritària expressada pel conjunt dels ciutadans de Catalunya de sortir de l'OTAN, tot treballant per la desmilitarització i la desnuclearització.

5. La necessitat de lluitar per conquerir la plena sobirania econòmica per tal de fer possible tenir com a objectiu prioritari combatre l'atur i la marginació social creixent, la millora de les condicions de vida i treball de les classes populars i el reequilibri del territori.

6. La desaparició de les Diputacions i Governs Civils com institucions alienes a la nostra nació, així com la retirada i dissolució de les forces policials i militars que amb la seva presència perpetuen l'ocupació borbònica de 1714.

7. El rebuig a que, davant dels avenços indubtables de les lluites d'alliberament, el poder espanyol només pensi en aplicar mètodes policíacs i repressius. Per això, tot reiterant la nostra condemna i refús a l'acció realitzada per ETA a l'Hipercor de Barcelona, manifestem la nostra solidaritat amb la lluita del poble basc i un cop més exigim solucions polítiques que obrin les portes de la sobirania per aquella nació germana. Denunciem, a més, l'aprofitament que des dels poders de l'Estat i determinades organitzacions patronals s'està fent d'aquesta situació per incrementar el control sobre la població, mantenir legislacions i tribunals especials i criminalitzar el moviment independentista i d'oposició a l'Estat.

Per tot això, convoquem als ciutadans i ciutadanes de Catalunya el proper onze de Setembre, a les 5 de la tarda, a la Rda. de Sant Pere-Pça. Urquinaona, a manifestar-se en el Bloc Unitari que, sota l'eslogan "per la sobirania nacional, construïm la independència" recorrerà els carrers de Barcelona.

Signants: CRIDA A LA SOLIDARITAT; LCR; MCC; MEN; NOVA FALÇ

Català

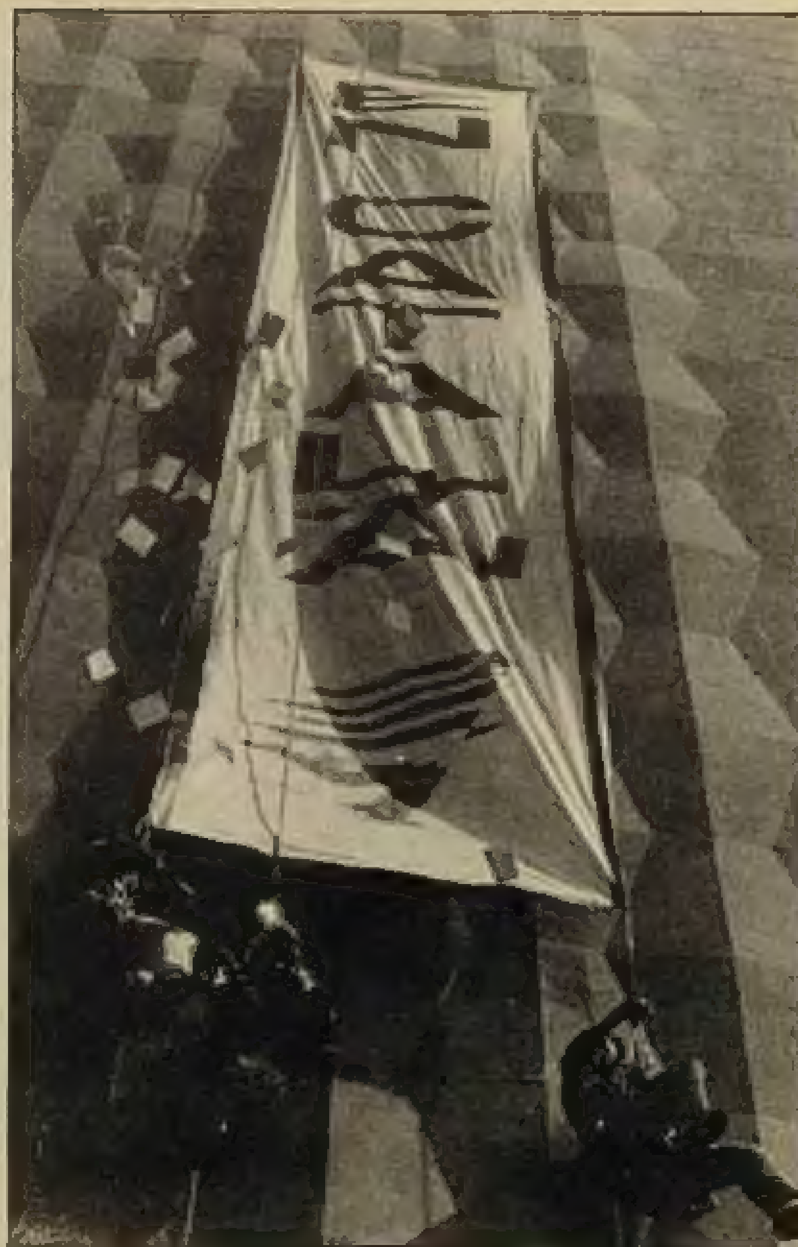
LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA A L'ENSENYAMENT

Amb aquest objectiu es va realitzar, ara fa més d'un any, una jornada de treball a l'Institut Balmes per part de professors, estudiants, associacions de pares, sindicats, grups dinamitzadors de la llengua, per posar-se d'acord en criteris reivindicatius i de denúncia rigorosa dels dèficits i inhibicions actuals.

En aquesta trobada es va constatar que hi havia una "situació de bloquejament, una normalització superficial de rètol i paper segellat que pràcticament no afecta l'ús quotidià ni la vida col.lectiva diària d'estudiants i professors. Així, si esperem que la inèrcia esdevingui providencial quan a resoldre les deficiències, i si esperem que una situació, suposadament estable, afavoreixi l'avanç de la normalització, ens farem còmplices d'un estat progressiu de replegament de la nostra llengua, i de la pèrdua constant de la seva necessitat i ús social". L'anàlisi de la situació del català era correcta i quasi continúa éssent el mateix, no s'ha avançat gens, la tasca feta a nivell intern de centre o aula ha estat fer el que s'ha pogut i s'ha deixat en mans de molts mestres que no han sabut orientar el seus esforços per fer que l'escola sigui un element d'integració i de reconducció lingüística, tant pels mestres com pels alumnes; tampoc han fet res els organismes encarregats d'aquesta tasca.

Després es feia tot un seguit de propostes d'actuació que es resumien en 5 punts. Y per donar resposta a aquests temes es veia la necessitat d'organitzar-se: crear un moviment el més ampli possible que donés suport a les propostes, establir comissions de normalització que elaboressin alternatives i experimentessin estratègies i les fessin extensibles a tot l'àmbit educatiu, posar les bases per a iniciar un debat en profunditat on tinguessin cabuda tant els plantejament teòrics com l'anàlisi i denúncia de la relaitat quotidiana.

Aquesta era una manera de respondre a la situació del català als centres d'estudi, però malauradament, no s'ha fet res d'això. La joventut dins dels centres d'estudi no veiem cap tipus d'avenç en la normalització ni que hi hagi voluntat per a portarla a terme per part de les institucions. Quotidianament es donen classes en castellà (adhuc sabent català el professor). A vegades pel fet d'haver-hi una persona no catalana, es canvia la classe en favor seu i en detriment de tots els altres. Dintre de molts instituts encara continua existint professorat i personal de centre que no entenen paraula de català, no tenint gaire voluntat de saber-lo a vegades, i són freqüentes els rètols i fulls escrits en castellà, etc... Caldria recordar la importància dins de les mobilitzacions estudiantils d'una consigna que es va defensar durant els tres mesos llargs de manifestacions i assemblees defensa de la llengua i dels continguts nacionals. Aquí a Catalunya es va votar a quasi tots els instituts la consigna de català idioma únic i oficial (estant la majoria dels estudiants d'acord amb ella). També vam veure com la Generalitat feia "un cas com un cabaç" a la reivindicació dels milers d'estudiants, demostrant una vegada més la seva política en favor del bilingüisme i d'acord amb el Ministerio de Educación y Ciencia. Així, la situació des de fa un any en els instituts no ha canviat gens ni mica, estant quasi tots els problemes per resoldre i amb poca coordinació de les forces que estem per una veritable normalització del català als centres d'ensenyament i a tot arreu. ●

EL CATALÀ A LA MILI

El català segueix essent una llengua oprimida i reprimida. Però dins l'exèrcit espanyol aquesta opressió i repressió cobra extrems delirants.

L'article 187 de les "Reales Ordenanzas de las Fuerzas Armadas" diu: «*En los actos y relaciones del servicio los componentes de las Fuerzas Armadas emplearán el castellano, idioma oficial del Estado. En actividades militares combinadas o por necesidades técnicas se podrán emplear otros idiomas*».

Aquest article es compleix —fins el punt y seguit— sota la més severa disciplina i arrogància, amb la conseqüent repressió i càstig a qui no el compleixi.

Tornant a l'article 187, des del punt i seguit fins al final diu coses força extranyes com "actividades militares combinadas" o "necesidades técnicas". A hores d'ara encara haig de trobar el significat a la pràctica d'aquestes parauletes. El que sí sé, és que dirigir-se a un militar en català pot suposar —en el millor dels casos— un arrest o una hòstia, encara que l'hagis dirigit a ell per "actividades militares combinadas" o "necesidades técnicas".

Però no es a rel d'aquest feixista article on s'origina la discriminació i persecució del català, així com de l'euskera i el gallec, sinó que entra dins dels mateixos objectius de l'exèrcit, és dir, acabar amb tot el que no sigui o signifiqui "español".

És per això que no cal ni tan sols dirigir-se a un "superior" en català per a rebre un "premi": dos nois parlant en català ja és suficient motiu de càstig sigui el que sigui.

Però no són sempre els "mandos" els qui ataquen directament els qui parlen alguna llengua que no sigui el castellà i estigui oprimida per aquest. Encara que ells són els impulsors, també utilitzen la tropa per aconseguir els seus fins opressors.

Per a molts joves, és a la mili on senten parlar per primera vegada el català. Això, junt a la forta pressió ideològica a la que es veu sotmès el jove durant tota la mili: l'espanyolisme, "el amor a la patria, la defensa nacional y de su bandera, la unidad de la patria"..., i la manca de coneixement de la realitat nacional catalana i de la situació discriminada de la nostra llengua, produeix una barrera —fomentada i aplaudida pels mandos— entre els que parlen "normal" (castellans, extremenys, andalusos, etc.) i els que parlen "raro" (catalans, gallecs, bascos). Freqüentment es sent dir a la mili que el català —per exemple— és un dialecte del castellà, i no poques vegades és motiu de baralla el que un soldat et digui que no parlis en català amb un tercer, perquè potser l'estàs insultant i ell no ho sap. Insults com "polaco" o "catalanes de mierda" són normals a la mili entre la mateixa tropa.

Es aquesta una manera més subtil de seguir reprimint el català a l'exèrcit. Els militars fan servir el marc legal, el que dictaminen les Reales Ordenanzas de las Fuerzas Armadas i el Código de Justicia Militar, i pel treball brut, fan servir la tropa, enfrontant-nos entre nosaltres, com una manera més d'acabar amb alguna possible aspiració d'unitat que poguès dur a una situació de rebel.lió contra l'exèrcit. ●

EL CHE HA PASSAT DE MODA: CELEBREM-HO!

Aquest mes d'octubre es compleixen vint anys de la mort del Che a Bolivia. Ha plogut molt des de 1967 ençà, i al voltant de la figura del Che n'hem vist de tots els colors: l'hem pogut trobar formant part de "santorals" diversos (dels quals, dit sigui de pas, difícilment s'hauria avingut a ser integrant) o bé convertit en objecte de consum, barrejada la seva imatge amb la dels Beatles, Marilyn Monroe o la Coca-Cola.

El sistema no en va tenir prou amb la mort del Che: aquesta era una venjança escassa per a algú que li havia donat tanta feina. I heus aquí que el Che Guevara es va veure inclós en les millors ofertes de Qué-grande-es-ser-joven...

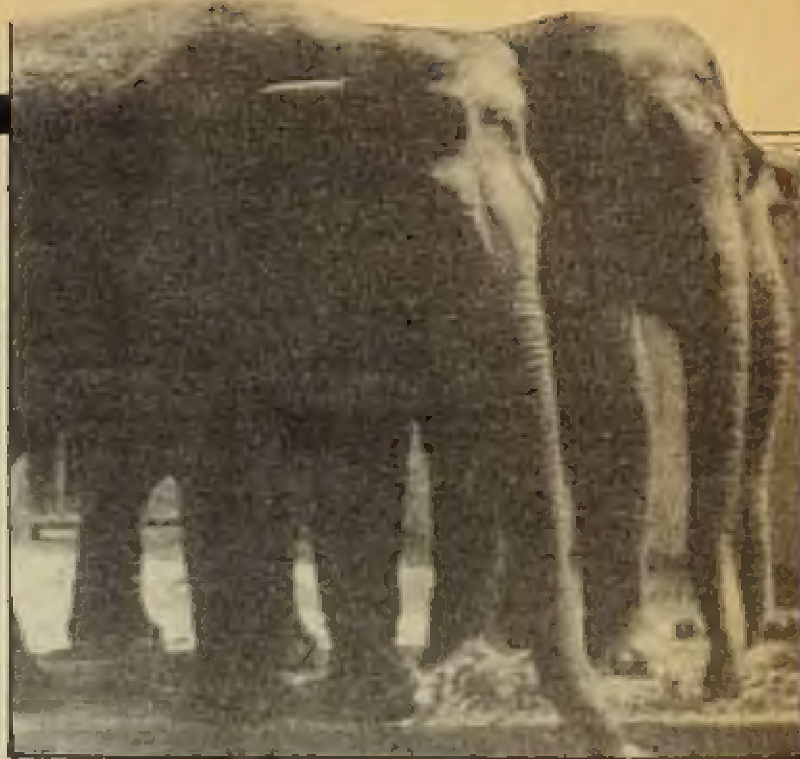
Però, ali els anys no passen en va i en aquesta dècada glacial Madonna ha enviat Guevara al bagul dels records. El Che ja no està de moda. Per als ex-progres, fins i tot, no és més que un dels seus "errors de joventut". Ja se sap, la lògica del consum és implacable i el producte s'ha d'anar renovant constantment.

Nosaltres celebrem que el Che hagi passat de moda. Ho celebrem sincerament perquè, despullat per fi de tota la parafernàlia que ha patit durant els anys anteriors, se'ns apareix el revolucionari conseqüent que no va donar treva mai a l'Imperialisme, que va arribar a donar per la causa de l'alliberament dels pobles tot el que tenia: la seva vida. Aquest és el nostre Che, el mateix Che dels oprimits d'Amèrica Llatina i d'arreu del món. I aquest sí que no passa de moda.

Octubre pot ser, de tota manera, un mes força dur. La premsa burgesa, amb l'afició carronyera que la caracteritza, no oblidarà (millor dit: no perdonarà) l'aniversari... ¿us imagineu la quantitat de mentides que pot arribar a deixar caure? Penseu per un moment en un possible espai —esperem que no s'hagin "dignat" a fer-lo— dedicat al tema dins d'"Informe Semanal"... no és esgarrifós?... I si de la premsa podem esperar aquestes meravelles, què me n'heu de dir, dels partits reformistes, i especialment del PCE-PSUC?. El seu imparable envelliment, la seva desconexió total de les noves generacions els imposen la necesitat urgent de guanyar joves, on sigui i com sigui. Altres cops no se n'han sortit, i res fa suposar que ara ho aconsegueixin; el que necessita ara mateix la joventut no és precisament una política institucional deslligada de la realitat o unes organitzacions que no serveixen per a lluitar sinó per a pactar i per a preparar futurs buròcrates. En tot cas, haurà que veure què explicaran del Che, d'algú que va dir que el primer deure d'un revolucionari és fer la revolució, d'algú que va veure ben clara la inevitable necessitat de la violència revolucionària.Com s'ho faran, per a establir alguna mena de lligam entre les ideas i la pràctica del Che i la seva pròpia política aquí?Serà digne de veure (i ves a saber si, amb una mica de sort,fins i tot les joventuts del PSOE no s'afegeixen també a la festa...).

Les JCR recordarem el Che aquest mes d'octubre, i ho farem sabent que és als revolucionaris i revolucionàries a qui correspon homenatjar-lo, perquè era un dels nostres. El recordarem especialment en l'aniversari de la seva mort, sense oblidar-lo ni abans ni després, perquè, com Carlos Fonseca, el Che "és dels morts que no moren mai"; i recordar-lo vol dir sobretot fer com ell va fer: lluitar infatigablement per la revolució.

Ricard

La direcció de CCOO vol fer un sindicat lent, burocràtic, pesat.

IV Congrés de la CONC

LA NECESSITAT D'UNA PRESÈNCIA REVOLUCIONÀRIA

Del 29 d'octubre a l'1 de novembre es farà el IV congrés de les CCOO de Catalunya. Congrés ben diferent al darrer, celebrat el març del 84. L'esquerra sindical tenim una batalla important a lliurar, possiblement més important que en anys anteriors.

El III congrés va estar determinat per l'enfrontament entre el PSUC i el PCC. Només maniobres burocràtiques van impedir que el PCC (si afegim la gent del MCC i de la LCR) assolís la majoria d'aquell congrés. El PCC va mantenir en algunes qüestions posicions clarament d'esquerres i, en tot cas, més combatives que la direcció del PSUC. Aquest cop no serà així. El PCC s'ha doblegat (per raons internes i externes al sindicat) al PSUC. El PCC ha explicat, explica i explicarà que la posició que mantindrà conjuntament amb el PSUC en el IV congrés és de "síntesi". No poden enganyar a ningú. Una ullada (i no excessivament severa) als materials oficials d'aquest IV Congrés, demostren que són força semblants als del darrer congrés. Si es vol, hi ha certes matitzacions de detall, però el contingut i la filosofia que els impregna són inequívocament reformistes. Aquest plegament del PCC al PSUC no només és a les ponències escrites: ja ha tingut conseqüències pràctiques molt importants. Recordem, per la seva importància, el darrer conveni de la SEAT-VW(1).

Les esmenes del MCC y la Lliga

El Moviment Comunista de Catalunya i el nostre partit hem elaborat un document on recollim la part fonamental de les esmenes que presentarem al IV congrés de la CONC (vegeu en aquesta mateixa pàgina l'escrit de presentació del mencionat document). Són més de 70 pàgines (en català i castellà)(2) que les diferències més importants que tenim amb les posicions oficials i que agrupem en aquests temes:

— Política governamental del PSOE.
— Acords generals.
— Política de resistència.
— Per la sortida de la CEE.
— Flexibilitat, mobilitat, polivalència.
— Productivitat.
— Noves tecnologies.
— La defensa del SOU.
— La lluita contra la col.locació precària.
— Dona i sindicalisme.
— Sobre el treball associat.
— La lluita per la pau.
— Per la normalització lingüística.
— L'acció sindical davant l'economia submergida.
— La lluita contra la reconversió industrial.

Com pot apreciar-se, no és tracta de diferències sobre aspectes secundaris. Les discrepàncies rauen en tots els aspectes de política sindical (i organitzativa) que defineixen a les CCOO de Catalunya.

Una manifasseria compartida

Previ al congrés de la CONC, es farà el III congrés de la Unió de Barcelona, que tindrà lloc del 16 al 18 d'octubre. Com tothom recordarà, aquesta Unió ha estat dirigida per una majoria del PCC. La Unió i la CONC van mantenir enfrontaments importants (que, a cops, vorejaven el sectarisme més estúpid com és el cas de convocatòries de les mateixes mobilitzacions per separat) durant els primers anys d'aquesta dècada. Fins i tot, va haver-hi moments que semblava imminent la imposició a la Unió d'una gestora, com aquest va ésser el cas de la Federació del Metall de Catalunya, que tenia en el seu moment majoria dels prosoviètics. Ara s'ha passat d'aquell clima de "guerra oberta" a una situació de manifasseria compartida. Cap balanç seriós, cap explicació raonable. Semblen dir: "aquí no ha passat res". Sense assolir les cimeres vergonyoses de les CCOO d'Euskadi (on gerardistes i carrillistes van convenir un pacte, sense fer cap balanç autocrític... després d'haver arribat a l'enfrontament físic!)(3), aquesta "normalització" és simplement burocràtica. Aquest clima de "bons amics" és més semblant a maniobres de camarilles, que a una vera "síntesi". ¿Com ho explicaran a moltes i molts militants del PCC que ara hauran de votar propostes sindicals contràries a les que varen votar al III congrés de la CONC?. No ho sabem. El que sí sabem (perquè en algunes federacions i unions ho hem detectat) és l'intent sistemàtic que les posicions revolucionàries no tinguin la representació que els hi correspon. Quan més amunt es puja en la carrera d'obstacles que representen els congressos de CCOO, més retallada està la representativitat de les posicions revolucionàries. Es missió de la gent més combativa del sindicat, el procurar tenir la representació que li correspon.

Si treballem bé, malgrat les moltes dificultats que ens trobarem, no hi ha dubte que les posicions revolucionàries tindran el lloc que mereixen als respectius congressos de la CONC i de la Unió de Barcelona. El bon treball conjunt que hem fet amb el Moviment Comunista de Catalunya (i tothom sap que no és conjuntural) és un impuls més a l'avanç de les idees revolucionàries al si de les CCOO de Catalunya.

Daniel Raventós

NOTES:

(1). Vegeu, per exemple, el DEMÀ nº 50, pàg. 7.

(2). Es de remarcar que els materials de la CONC (recollits al "Lluita Obrera" nº 75) només estan redactats en castellà, igual que els del III congrés de la Unió de Barcelona. Les respectives direccions van assegurar que intentarien fer-ho també en català. No hi ha raons tècniques que valguin. Si l'MCC i nosaltres hem pogut er-ho (sense un aparell tan poderós com el de la CONC) l'edició només en castellà d'aquests materials demostren un fet prou evident: el nivell sota mínims en que està enterrada actualment la consciència nacional catalana de la CONC. Allò de "sindicat nacional i de classe" cada cop és més discutible.

(3). Vegeu els exemplars de COMBATE números 433 (pàg. 17), 434 (pàg. 16) i 435 (pàg. 15).

Alguna gent es veurà obligada a fer espectaculars saltirons i contorsions per a justificar els seus viratges sindicals.

Presentació del document on es recullen les esmenes redactades pel MCC i la LCR

Del 28 d'octubre a l'1 de novembre tindrà lloc el IV Congrés de la CONC. Es realitzarà en una situació caracteritzada pel sitemàtic i creixent atac, per part de la patronal i del govern, a les condicions de vida i treball de la classe obrera. La burgesia ha trobat un bon govern en el PSOE. S'ha repetit moltes vegades, però no per això deixa d'esser menys cert: dels governs que hem hagut de suportar des de la mort del dictador fins avui, els del PSOE han estat els que més han agredit a la classe obrera.

Però a la vegada, estem assistint, des de finals de l'any anterior, a un increment de la voluntat de lluita i de resistència, demostrada en les lluites de molts sectors de la classe treballadora, dels estudiants i del moviment feminista. Lluites dures, llargues, combatives. Lluites que fa temps no es produïen, al menys amb la contundència i amb la freqüència amb la que darrerament se succeeixen. Es la resistència de la gent oprimida els atacs i agressions de la patronal i el govern.

El IV Congrés de la CONC, tot recollint aquesta realitat, hauria d'analitzar en profunditat l'ocorregut des de l'anterior congrés, per a fer una proposta sindical que serveixi per a avançar en el camí de l'acció anticapitalista. Que ens serveixi per a lluitar millor; per a fer-ho amb major contundència; per a generalitzar totes les experiències de lluita dispersa que hi ha hagut. Les ponències oficials presentades no profunditzen aquest camí. Per aquest motiu, simplement no [illegible].

Per això, un grup de sindicalistes de CCOO hem elaborat una proposta d'alternativa global que, en forma d'esmenes, aportem al debat. Aquest document que oferim recull la part fonamental (encara que no la totalitat) de les esmenes que presentarem en el procés congressual previ al IV Congrés. Haguéssim volgut que aquestes ponències fossin editades per la CONC juntament amb els documents oficials. Creiem que això hagués estat el més democràtic. No ha estat així, i això ens ha obligat a editar-les pels nostres propis mitjans, motiu pel qual s'ha impedit que arribin al mateix nombre d'afiliats i afiliades que les ponències oficials.

Aquest document va avalat per 100 homes i dones del nostre sindicat, en representació de la gent que durant tots aquests anys, hem combatut la política de pactes i consens; que hem combatut, també, a favor de la democràcia interna a les CCOO. Som gent que hem defensat aquestes posicions en moments que no gaudien de molt arrelament; les hem defensat, també, quan eren compartides (encara que només fos en part) per la meitat del nostre sindicat, com el III Congrés de la CONC va demostrar; i les defensarem ara quan, més enllà de les anades i vingudes d'uns i altres, creiem que segueixen sent les més necessàries per a les CCOO en la línia de defensa intransigent dels interessos dels treballadors i treballadores.

Pretenem que aquestes propostes de política sindical siguin assumides pel màxim de gent treballadora i que, més concretament, en aquest procés congressual comptin amb un recolzament significatiu de delegats i delegades. Volem, d'aquesta forma, reforçar a CCOO en una línia de classe, perquè el nostre sindicat pugui ser una bona eina de combat per a la classe treballadora en la llarga lluita contra el sistema capitalista. Si aquestes ponències alternatives que a continuació exposem serveixen per a apropar-se en aquest objectiu, haurem fet un treball útil.

Juny de 1987

Núria Casals, Joaquim Nieto, Rafael Gisbert, Daniel Raventós, Maria J. Pinto i Josep Castro.

Dones

NOVES TECNOLOGIES I MATERNITAT

En els darrers anys la "tècnica" i el que anomenen "ciència" han avançat força en el camp de la reproducció. La inseminació artificial i la fertilització in vitro són pràctiques que actualment es poden realitzar a nombroses clíniques de Catalunya. Ara per ara és difícil afirmar la realitat del seu èxit. Aquestes tècniques malgrat s'apliquen quasi en la seva totalitat sobre les dones, s'han desenvolupat al marge dels nostres interessos i del nostre control.

Davant les Noves Tècniques de Reproducció (NTR) per a les dones el dret al propi cos continúa essent una reivindicació fonamental, en contra de tot intent de manipular les nostres vides i els nostres cossos.

Les NTR ens les estan presentant com la solució per les "parelles" que tenen problemes d'esterilitat i desitjen tenir un fill/filla. Qui pot estar en contra d'una realitat tan meravellosa?. Qui es pot oposar a que les dones que volen ser mares ho puguin aconseguir amb les actuals NTR?. Es evident que les diferentes pràctiques habituals de les NTR que actualment es duen a terme tènen característiques específiques, però totes tenen en comú dos aspectes fonamentals contra els interessos de les dones: per una banda l'exaltació de la maternitat com a única realització possible i total de les dones, i per una altre la manipulació dels nostres cossos, el control de la nostra capacitat reproductiva per part de la ciència i els científics.

EVOLUCIÓ DEMOGRÀFICA

	Cens 1970	Padró 1975	Cens 1981	Padró 1986
Catalunya	5.107.606	5.660.393	5.956.414	5.935.850
Conjunt de l'Estat	34.041.531	36.012.682	37.682.355	38.398.246

Font: Anuari "El País" 1987 (dades facilitades pel INE)

ASSISTÈNCIA HOSPITALÀRIA DE TRES GRANS CENTRES DE CATALUNYA

	Centre de PF	PF clínica	Esterilitzacions ♂	Esterilitzacions ♀	Avortaments legals	Tractaments esterilitat	NTR
Hospital Clínic	—	—	no	—	no	—	—
Hospital St. Pau	no	—	no	—	no	—	—
Val d'Hebró	no	no	no	(*)	no	—	no

NOTES:

(*). Es fan lligadures de trompes amb un dictament d'una comissió d'evaluació mèdica PF clínica: orientació contraceptiva a les dones hospitalitzades.

(—). Existeixen o es realitzen de manera bastant deficient.

Font: Ponència "La política sanitaria española hacia las mujeres" de Carme Català, presentada a la 1ª Conferencia Feminista Europea sobre tecnologia reproductiva i ingieneria genètica.

Separar sexualitat i reproducció

La possibilitat de control per part de les dones de la nostra capacitat de reproducció amb la utilització de mitjans anticonceptius ha significat un avenç parcial però, a l'hora, important. Podem afirmar que és parcial perquè per si mateix no qüestiona les actuals relacions sexuals, ni en els seus continguts ni en les seves normes, i evidentment tampoc ha qüestionat l'estructuració pare/mare/fills o filles en el marc de la família. Però el fet que les dones a la pràctica puguen separar sexualitat de reproducció, és a dir, tinguem la possibilitat de decidir si volem ser mares o no, l'hem de considerar un substancial avenç.

En aquest aspecte el patriarcat, en les seves diferents manifestacions, té el seu davant una gran contradicció, i als països capitalistes/desenvolupats es manifesta de manera molt clara i semblant: L'extensió dels mitjans anticonceptius i la possibilitat de control de la capacitat reproductiva per part de les dones ha evolucionat paral.lelament al descens de la natalitat, canviant la piràmide de població a favor de les edats més avançades. Aquesta contradicció s'intenta superar mitjançant l'exaltació ideològica de la maternitat, i la instauració de lleis que potenciïn la maternitat.

Un exemple del canvi poblacional que abans esmentava l'observem a Catalunya: si analitzem la gràfica de l'evolució de la població podem veure que entre els anys 81 i 86 és l'únic període en que s'observa un descens de la població. A més del descens de natalitat han influït d'altres factors com la migració (dades COMBATE 423).

A l'Estat espanyol com a Catalunya per contrarrestar aquest fenomen s'està utilitzant l'exaltació ideològica de la maternitat. Prou conegudes són les declaracions d'en Jordi Pujol "animant" a les "parelles" catalanes a tenir tres fills/filles.

L'efect ideològic-maternal

Les NTR també juguen un paper important en aquest sentit. No es pot dubtar de l'efecte ideològic-maternal que sobre el conjunt de la població realitzen els mitjans de comunicació en donar notícia de cada un dels neixements fruit de la fertilització in vitro (més conegut com nens proveta). Insisteixen en la felicitat i la realització que han aconseguit les dones sotmeses a aquestes tècniques reproductives. Però no expliquen la quantitat de dones que tornen a "casa" després de mesos i mesos d'intentar quedar-se embarasades sense obtenir els resultats esperats; tampoc ens expliquen les quantitats de diners que els hi ha costat aquests tractaments; i, evidenment, tampoc expliquen que aquestes dones han rebut elevades quantitats d'hormones i que desconeixen els efectes que a llarg termini poden tenir sobre la seva salut.

Altres tècniques com és la possibilitat d'escollir el sexe també reforcen la ideologia patriarcal donat que, en definitiva, aquesta elecció va encaminada a reforçar els diferents papers que tenim els homes i les dones en aquesta societat.

Les NTR ens estan plantejant a la pràctica una diferenciació de la maternitat en tres aspectes: la maternitat biològica (aportació de la informació genètica), la maternitat fisiològica (aportació de l'úter per possibilitar el desenvolupament de l'embrió), i la maternitat social (la dona que en el si d'una família cumplirà el seu rol fonamental: aconseguir el benestar físic i psíquic del marit i dels fills/filles). I és la maternitat social el valor imprescindible pel patriarcat, i un dels elements fonamentals que, juntament amb els benefícis del treball domèstic, consolida la família com a element determinant per a mantenir l'opressió de les dones per raó de sexe, i el domini del conjunt d'homes sobre les dones.

Les NTR són diverses barreges entre mare biològica/mare fisiològica/pare biològic-social/semen de donant, però sempre encaminades a potenciar la mare social, convertint-se aquesta en "estrella" principal de la pel.lícula.

El sistema sanitari

La política de potenciació de la maternitat també queda reflectida en les lleis i el sistema sanitari.

Actualment, en l'àmbit de l'Estat espanyol, existeix un projecte de llei d'aplicació de NTR. Es el seu preàmbul o declaració de principis el que és fonamental. En la seva caracterització de la maternitat, en la caracterització de la "problemàtica" de l'esterilitat queda ben palès el que per ells es fonamental: que totes les dones, evidenment ben aparellades amb un home, podem construir el "niu familiar".

Aquest projecte de llei assenyala 14 dies de desenvolupament de l'embrió per tal de considerar que hi ha vida, el que fa possible la investigació durant aquest període de temps. Segons informacions aparegudes al mes de juliol a El País, la CEE també establirà aquest topall. No vull entrar en el debat de quan comença la vida, però si voldria refrescar la memòria sobre els debats que es varen produir quan s'aprovà la minsa despenalització de l'avortament. Els metges fidels portanveus de la dreta van defensar la seva postura en contra de l'avortament utilitzant l'argument de que la vida comença en el moment de la fecundació. I quina casualitat!, ara també són fonamentalment els metges (i aquesta vegada afegint-se d'altres professionals) els grans defensors de les NTR.

També cal assenyalar que aquest projecte de llei no parla del control per part de les dones de les NTR. Les apliques i experimenten amb nosaltres però, seguint la seva trajectòria, qui controla el nostra cos, qui decideix que fer amb nosaltres són ells, els científics, recolzats per la política de l'administració.

Com a darrer aspecte m'agradaria tractar sobre la implicació del sistema sanitari. El primer que sobta és la gran potenciació de les NTR, mentre que només un 5-8% de les dones tenen accés als centres de planing públics. La gràfica d'atenció hospitalària a tres grans centres de Barcelona és explicativa per ella mateixa: es potencia les NTR en detriment de l'atenció sanitària relacionada amb l'educació sexual, la prevenció ginecològica, l'anticoncepció i els avortaments legals. És bastant clar que els darrers aspectes assistencials no els reivindiquem dins l'actual marc hospitalari, però si que cal assenyalar el seu retrocés. Per exemple a l'Hospital de Sant Pau de Barcelona han tancat el servei de planing tot i que l'assistència a la població sigui totalment insuficient.

La política sanitària que s'aplica en l'esterilització està identificada totalment amb la medecina curativa, oblidant-se de les tècniques preventives. Existeixen nombroses causes d'esterilitat conegudes: infeccions mal curades; avortaments realitzats amb poques condicions sanitàries; algunes condicions de treball —com per exemple la utilització de plom, clorur de vinil, etc.—; alguns tractaments mèdics... En d'altres casos ignorem les causes; i en d'altres, per la impaciència mèdica, son erròniament qualificades. El tractament adequat davant d'aquesta situació seria prevenir les causes conegudes d'esterilització, però la realitat és ben diferent, i actualment no existeixen plans sanitaris concrets per a minvar la incidència de casos d'esterilitat.

Les NTR constitueixen un tema nou que cal aprofondir. Molts elements i repercusions estan pendents de debat, i caldrà que mica a mica els anem analitzant. Però si que podem assegurar que el Moviment Feminista estarem en contra de totes les polítiques que ens neguin el dret al propi coss, i que intentin manipular les nostres vides i els nostres cossos.

Neus

HISTÒRIA

GRAMSCI I LA REVOLUCIÓ RUSA

Fa cinquanta anys, el 27 d'abril de 1937, Antonio Gramsci va morir d'un atac violent d'hemoptisi. I ho va fer en oberta dissidència amb la línia oficial del partit des que el seu germà Genero li va comunicar els plantejaments de l'anomenat "tercer període" del Komintern en una visita del mes de juliol del 1930.

Va voler donar "un cop de puny a l'ull" del partit discutint, però els militants comunistes que romanien a la presó amb ell li van fer el buit. Això quedà ocult durant molts anys, i encara autors com Antonio Elorza semblen ignorar-ho. Amb aquesta omissió se'ns escamoteja la imatge d'un Gramsci antiestalinià a la pràctica i al moment, i se'ns vol donar com a vàlid un altre Gramsci, singular pioner de "l'Eurocomunisme", una concepció que aviat ha passat al museu de la història del moviment obrer.

Abans del feixisme a Itàlia va haver-hi un impressionant moviment revolucionari que es va estendre entre el 1917 i el 1920. Des de molt aviat la classe obrera torinesa —l'avantguarda— cridarà a les manifestacions de l'abril de 1917 ¡Abaix Kerensky! ¡Visca Lenin! ¡Visca els soviets!. Ara ja fa setanta anys de tot això.

Gramsci i els consells

Formant part d'aquesta avantguarda torinesa, el jove Gramsci va ser un dels primers teòrics marxistes capaç d'assimilar el valor històric de la revolució russa per plantejar la qüestió central del socialisme: la conquesta del poder pels treballadors. En un dels seus escrits de llavors diu: "El fet essencial de la revolució russa és la instauració d'un nou tipus d'Estat: L'Estat dels consells. Es en això que s'ha de fixar la crítica històrica. Tota la resta és contingència...".

Entre el 1918 i el 1919 Gramsci escriu en les audaces pàgines d'Ordine Nuovo o d'Avanti! (òrgans local i internacional del PSI) les lliçons principals de la primera revolució proletària, i en el seu nom anima en el si del socialisme italià la batalla contra la vella guàrdia turatiana, la qual es mantenia fidel a les premises del gradualisme determinista. Per a Gramsci la revolució russa és el regne de la democràcia obrera que reunifica el productor i el ciutadà, substituint l'Estat burgès del govern provisional —que havien recolzat tant el PSI com el PSOE— per un altre basat en l'autoorganització de les masses que imposen les seves pròpies regles de joc. Així escriu el 1919: "Estem convençuts, després de l'experiència d'aquells revolucionaris de Rússia, d'Hungria i d'Alemanya que l'Estat socialista no pot encarnar-se en les institucions de l'Estat capitalista(...) Les institucions de l'Estat capitalista s'han organitzat amb la finalitat de servir la lliure concurrència: no n'hi ha prou amb canviar de personal per impulsar la seva activitat en un altre sentit. Vet aquí, per tant, com s'ha de comprendre la fórmula "conquesta de l'Estat": creació d'un estat de nou tipus nascut de l'experiència que la classe proletària ha fet de l'associació i substitució de l'Estat democràtic parlamentari per aquest nou Estat". (1919)

La fortalesa i les casamates

Aquest mestratge bàsic —en un altre planeta que l'Eurocomunisme— és el fil conductor de tot el pensament gramscià i la seva aportació a l'estratègia revolucionària a l'Europa Occidental.

No obstant això, després del fracàs del moviment d'ocupació de fàbriques a Tori i de la vaga general a tot el país el 1921 —fracàs que s'ha d'adjudicar a la posició socialista d'acumular forces, refusant l'hora de la ruptura revolucionària—, Gramsci desenvolupa un nou entrellat estratègic en el que la concepció rupturista continua plenament present, i en la que la idea del partit revolucionari —de l'intel.lectual col.lectiu oposat al verticalisme dels "notables" del PSI— passa a ocupar un lloc clau, cosa que explica la creació del PCI el 1921, en el famós Congrés de Livorno.

Aquesta rectificació s'insereix en la que s'imposarà al tercer Congrés de la Internacional Comunista en analitzar la frustració de l'onada revolucionària europea entre 1918 i 1921, que devia aïllar la revolució russa, la qual aquell any va viure l'esdeveniment de Kronstadt i la instauració de la NEP. En l'àmbit d'aquest congrés —i en la oposició al corrent esquerrà que encarnen, entre d'altres, Bordiga i el jove Lukács— Trotsky explicarà que mentre la revolució havia estat fàcil a Rússia en tant que la construcció del socialisme seria tot al

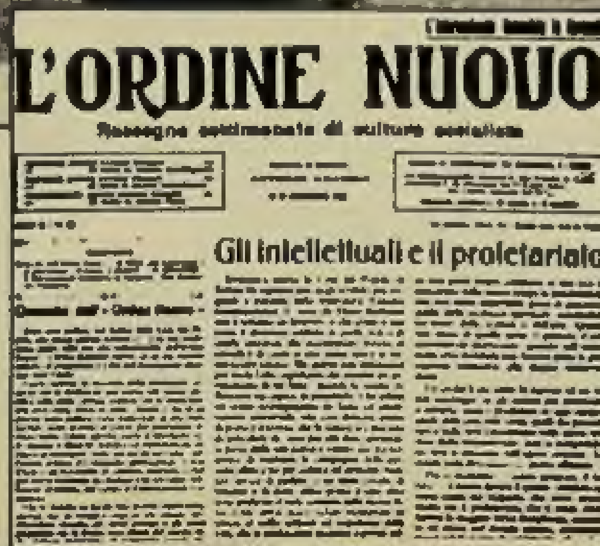
contrari, a Europa s'invertiran els termes. A diferència de la vetusta Rússia zarista, a Europa la burgesia havia pres part en les conquestes democràtiques i revolucionàries, i havia esdevingut la classe dominant per consens, i havia penetrat a totes les classes socials, creant una aristocràcia burgesa i un sector aburgesat de la classe obrera. En base a aquest nou esquema es desenvolupà la tàctica del front únic, tàctica que, en un primer moment, Gramsci refusarà —molt influït per la poderosa personalitat de Bordiga—, que continua defensant la primacia dels consells sobre la política parlamentària i de conquesta de la classe obrera integrada en la socialdemocràcia.

L'adopció per Gramsci d'aquesta política s'imposarà al PCI contra la fracció de Bordiga, encara que ja en una rampa de retrocés del moviment obrer.

Aquesta va ser la seva opció política fins al seu empresonament, i en el seu nom s'oposarà el juliol del 1930 al "tercer període", a l'enfrontament directe amb la socialdemocràcia, acusada de ser el darrer obstacle de l'ordre burgès —¡a Itàlia sota Mussolini!. Aquest serà també el paràmetre de la seva reflexió a la presó, en la que ve a dir el següent: "L'Estat burgès no es manté només per la coerció, sinó que també es manté per una direcció intel.lectual i moral. Les relacions entre ambdues funcions —que resulten complementàries gràcies als seus intel.lectuals orgànics— canvia des d'un màxim de coerció fins a un màxim consens en les societats més evolucionades". En aquest sentit escriu a les seves Notes sobre Maquiavel:

«A l'Orient l'Estat ho és tot, la societat civil és primària i gelatinosa; a Occident, entre l'Estat i la societat civil, hi ha una justa relació i darrera del llambrejar de l'Estat es diferencia a continuació una revinguda cadena de fortaleses i casamates".

L'ORDINE NUOVO

Rassegna settimanale di cultura socialista

Gli intellettuali e il proletariato

Classe obrera i hegemonia

L'existència d'aquest conjunt complex de superestructures polítiques a través de les quals es perpetua el domini burgès, obliga el proletariat a substituir la "guerra de moviments" (el model rus) per una "guerra de posicions", de més gran abast i profunditat; i es remet a les posicions de Lenin —evidents, per exemple a l'Esquerranisme— de cara a Occident, i afegeix: "Em sembla que això significa una fórmula de front únic". No hi ha, per tant, contradicció al caracter de classe d'aquesta nova perspectiva. Es tracta de considerar més seriosament la qüestió de "l'acumulació de forces", però en un sentit molt diferent de Turati i Treves.

La pregunta clau és: Com acumular la munició necessària per a aquesta guerra? El proletariat, respon Gramsci, haurà de desenvolupar la seva hegemonia sobre un bloc de forces històriques (principalment la pagesia), condició prèvia per la revolució, perquè "un grup social és dominant sobre els grups enemics els quals tendeix a "liquidar" i a sotmetre per la força armada, i dirigent sobre els grups socials aliats. Un grup social pot, i fins i tot cal, que sigui dirigent abans de conquerir el poder governamental (...) Després, quan ha aconseguit el poder i el guarda ferotgement entre les seves mans, es converteix en dominant i continua com a dirigent".

Hi ha dos conceptes indissociables en aquesta idea d'hegemonia: la direcció dels grups socials aliats i l'encapçalar amb ells una lluita violenta contra els dominants, o sigui, contra l'Estat burgès. No es pot dubtar que Gramsci no titubeja sobre el contingut de classe i estableix que es precisa la unificació del proletariat i dels seus aliats en base a un programa revolucionari. Es tracta d'un desenvolupament de les concepcions de Lenin i del IIIr. i IVt. congrés del Komintern. En una línia molt semblant se situen les tesis de Blum (Lukács) de 1929, i en la mateixa línia es situa la tradició trotskyana.

Aquesta anàlisi de Gramsci ha estat sotmesa després a sibil·lines revisions que anteposaven la seva "guerra de posicions" (entesa com a gradualisme parlamentari) a la presa del palau d'hivern, com si es tractés de reproduir l'esquema d'Octubre al marge de les condicions específiques del país i de la situació històrica. No deixa de ser simptomàtic que aquesta lectura de Gramsci es fes al PCI una vegada orfe de Stalin i que en el seu Gramsci hi ha un forat molt gros: el de la seva ruptura amb la línia oficial de Togliatti, Longo i cia.

J. Gutiérrez Alvarez

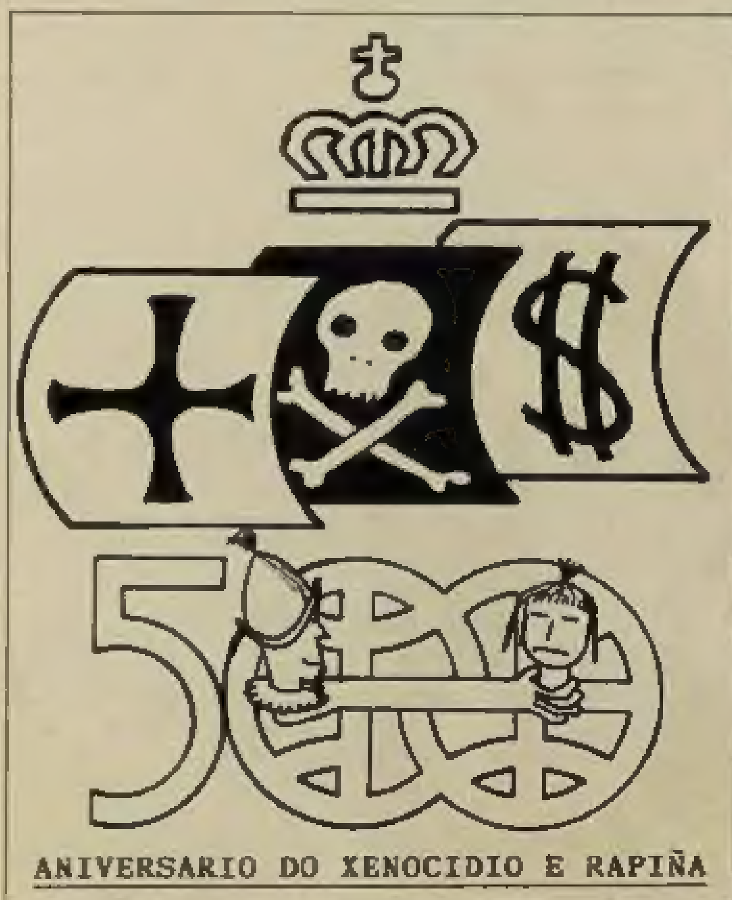
EL V° CENTENARI I NOSALTRES

Una mica per tot arreu haureu començat a veure tanques publicitàries amb l'eslogan "1992 año de España". Aquesta campanya, junt amb les olimpíades barcelonines i l'Exposició Universal de Sevilla, forma part d'un geganti poti-poti en el que volen posar-nos a totes i a tots plegats.

La campanya de l'aniversari del descobriment d'Amèrica (o, al menys així en diuen dels viatges del Sr. Colom amb unes barquetes), es lliga també a l'aniversari d'unes noces força conegudes, les de Isabel (Reina de Castella) i "Fernando" (volen dir en Ferran, Rei d'Aragó). Per acabar-ho d'adobar, es tracta també de commemorar la "reconquesta" de Granada i la fi de la dominació musulmana a la Península.

El rerafons polític

Resulta evident que una celebració que es prepara la amb més de sis anys d'antel.lació no es una petita cosa, ni tampoc un afer que es resòl amb un grapat d'actes folcklòrics a l'estil del "300 millones" o de l'actual "Punto de Encuentro". No, es tracta d'una questió de forta envergadura i amb uns objectius clars i definits. El primer d'aquests objectius, i nó per ser el més casolà resulta el menys important, és el de donar un nou impuls a l'ideologia espanyolista, a remarcar l'unitat d'interesos que,suposadament, en lliga als pobles sotmesos per l'estat espanyol. Ja no es tracta de la cadavèrica "unidad de destino en lo universal", sino de recuperar l'antic regeneracionisme util.litzant ben a fons els recursos a l'abast per donar nous senyals d'identitat a aquest engendre anomenat "Espanya". Fent de l'historia un estirabot i de la realitat una ganyota, intentaran —una vegada més— identificar un simple matrimoni de dos reis feudals amb la consecució de la "unidad nacional" d'Espanya, una unitat que, inclùs avui, no es altra cosa que l'aferrament forçat d'uns pobles a interesos i voluntats alienes. Voldran fernos combregar amb la pertinença a una nació —l'espanyola— construïda al voltant de la lluita contra "el moro" maligne. Tornaran, els més "progres" a omplir-se la boca de frases com "Espanya una nació de nacions", sense dir que Espanya no és altra cosa que una gegantina presó de pobles, un camp de concentració on les nacions sotmeses son forçades a una obligada convivència.

Tot això no pot sino servir per a reforçar el xovinisme espanyolista tan apreciat per en Felipe o en Barrionuevo, dins de l'estil afamat dels Mancha i Fraga. Però també aquí, a casa nostra, a Catalunya, veurem els suposats "nacionalistes" de Convergència, assumir pensaments tan brillants del seu cap Pujol, com aquell que diu que "ser català no es altra cosa que una manera diferent de ser espanyol". No es doncs d'estranyar que la Generalitat de CiU participi del Ve Centenari de la masacre d'Amèrica amb una comissió propia; potser això permeti situar la participació de les classes dirigents catalanes en l'expoli d'Amèrica, malgrat una certa historiografia oficial que cerca minimitzar-ho.

America en l'horitzó

Així, si be es cert que en els primers anys de la "colonització" americana, Catalunya n'era absent per tractar-se d'una empresa fonamentalment castellana, ben aviat els emprenedors cavallers catalans vàren intentar recuperar el temps perdut. Molt ràpidament, vaixells finançats per prohoms catalans vàren monopolitzar el comerç d'esclaus negres entre l'Àfrica occidental i les terres del Carib. Els resultats d'aquest comerç poden trobar-se en les majestuoses cases dels "indianos" pel Maresme, i servi també per a capitalitzar moltes de les industries delpaís. Cal també no oblidar que, a les acaballes de l'imperi espanyol a Amèrica, el 22 per cent de la producció tèxtil catalana es dedicava a l'exportació al mercat americà. Aquesta realitat pot encara trobar-se en expresions culturals diverses, tals com les "havaneres" (cançons dels mariners que feien la ruta de les amèriques en el segle pasat), o en la mateixa literatura d'en Folch i Torres (massagran dixit). De l'altre cantó, a Cuba per exemple encara es viu el record d'aquesta empremta catalana, en cançons que afirmen que "quisiera ser blanco aunque fuese catalán".

Al mateix temps, però, el poble de Catalunya va entendre ben aviat que el seu futur era lligat a la llibertat de les colònies americanes, aixecant un ampli moviment de solidaritat amb les lluites independentistes dels pobles dominats per Espanya i d'oposició a les guerres colonials.

Es doncs normal que els sectors més conscients del nostre poble rebutgin avui les celebracions d'aquest trist Vé Centenari, com vàren rebutjar en el pasat la participació als genocidis i les masacres de la colonització i el "descubrimiento".

Però per a poder articular un moviment de rebuig a tot això, cal tenir present quins son els objectius en aquest terreny que persegueixen els organitzadors de la commemoració.

A aquest nivel el que es pretèn és la millora de la penetració cultural i econòmica de l'Estat espanyol —i per extensió, del conjunt de la Comunitat Econòmica Europea— en el mercat Latinoamericà, contrarrestant la presència ianqui i japonesa en aquest terreny; i, el que es més important, fent d'aquesta presència conjunta "Hispano-Europea" una mena d'apagafocs front les convulsions i els canvis socials que Cuba i Nicaragua anuncien per tot el Continent.

Resulta doncs d'allò més natural que nosaltres ens situem del mateix costat dels qui han patit en la seva pròpia carn el significat real del "descubrimiento", i des d'els pobles Latinomericans, des de les comunitats indígenes americanes, avui reduïdes a l'indigència, es neguen a celebrar cap mena d'aniversari del bracet dels hereus dels dominadors i dels genocides.

Per contra, aquest aniversari que s'anuncia podría servir per a afermar els lligams solidaris a que estem obligats amb aquests pobles, empenyats com nosaltres mateixos —encara que amb unes altres condicions— en aconseguir el seu plé alliberament nacional i social. Solidaris també amb el seu combat per a acabar amb les secüel.les de la dominació espanyola i amb la dels seus succesors, els USA.

Resten sis anys només per a fer aquest treball; per a aixecar una consciència real al nostre poble del que va suposar la nostra història a partir de la data fatídica del 1492.

Sis anys

Resten sis anys també per a asumir la nostra part de responsabilitat, encara que fos subordinada, en l'expoli i el genocidi americà, per a fer viva aquella vella dita de que mai no pot ser lliure un poble que oprimeix a d'altres pobles. Amèrica va suposar per la burgesia catalana una font d'enriquiment, que van util.litzar, no ùnicament per a avençar a l'industrialització de Catalunya, sino també per a corrompre la consciència d'una part del nostre poble, que inclùs avui segueix mirant amb un cert aire de superioritat d'arrel racista els mal anomenats "sudaques".

Sis anys en els que caldrà treballar més i millor per a trencar amb l'idea d'Espanya, per a millor trencar l'Espanya mateixa; sis anys per a reconstruir la nostra pròpia identitat nacional, incorporant als centenars de milers d'immigrats i immigrades a una realitat nacional que ha d'ésser la seva.

Sis anys, finalment, per a trenar noves solidaritats entre els pobles sotmesos a l'Estat espanyol, per a refermar els lligams de l'acció comuna entre iguals contra l'enemic comú.

S'ha de ser conscient que tot plegat es una tasca difícil i complexe, que moltes vegades haurem de fer a contracorrent i amb migrades forces. Hem de saber, en el moment d'iniciar la feina, que caldrà desplegar l'activitat amb molta imaginació per a trencar l'aïllament i fer front als poderosos mitjans que tenim davant nostre. Però ho farem amb el convenciment que desemmascarar el significat real d'aquesta commemoració és també un instrument per a caminar vers la nostra pròpia emancipació com a poble.

Joan Font

La celebració del V° Centenari es un muntatge lligat amb les Olimpíades de Barcelona i amb l'Expo de Sevilla.